

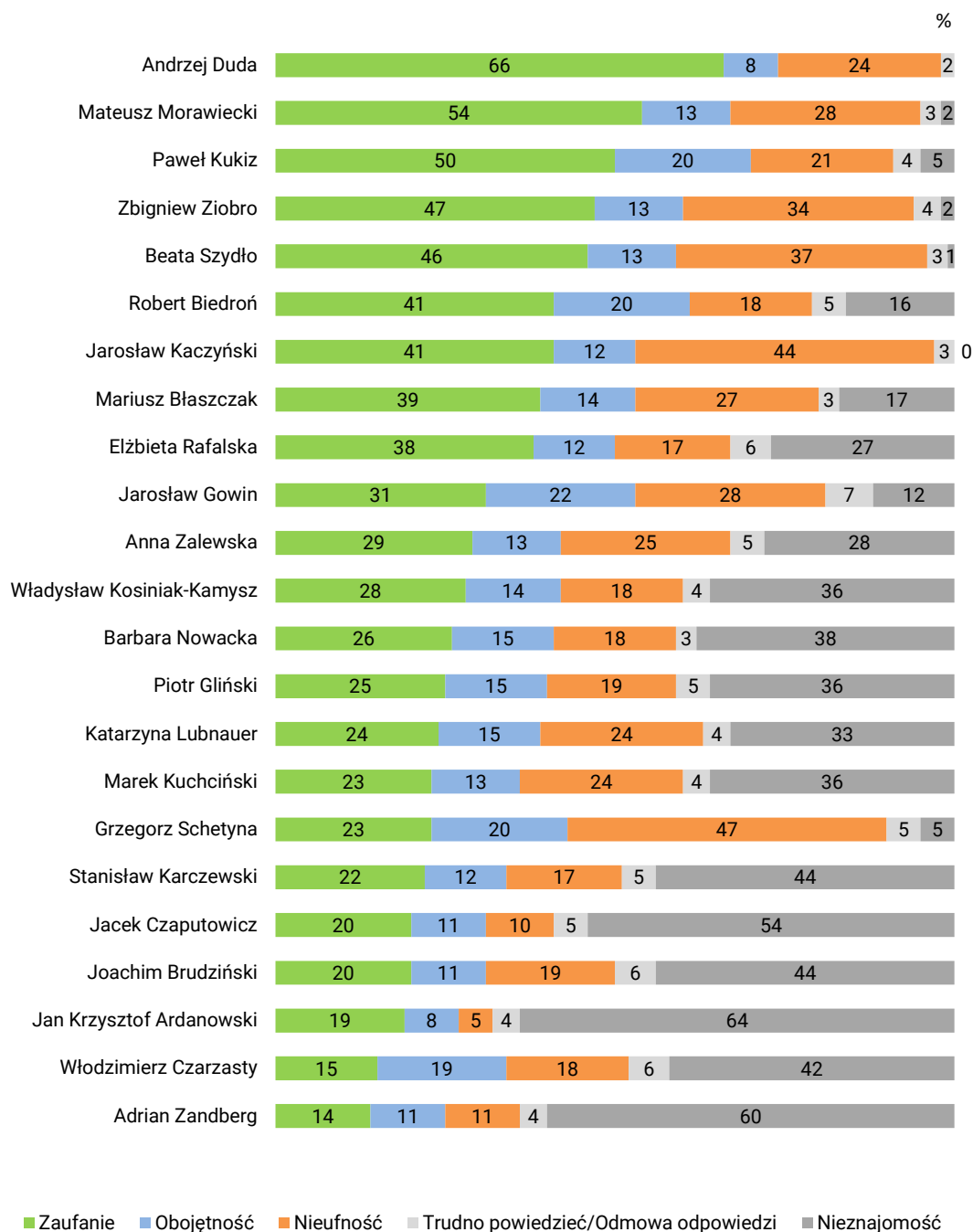
Zaufanie do polityków przed wyborami samorządowymi

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków przed wyborami samorządowymi

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (341) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 4–11 października 2018 roku na liczącej 1016 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W naszych badaniach ankietowani oceniają poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5). Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych polityków w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych polityków oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych z badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

Październik nie przyniósł większych zmian w czołówce rankingu zaufania do polityków¹. Tak jak przed miesiącem jedynie o trzech spośród uwzględnionych w badaniu przedstawicielach sceny politycznej można powiedzieć, że cieszą się zaufaniem co najmniej połowy Polaków.

Liderem październikowego rankingu, tak jak dotychczas, jest urzędujący prezydent Andrzej Duda. Zaufanie do głowy państwa deklaruje obecnie dwie trzecie ankietowanych (66%), a prawie co czwarty wyraża nieufność (24%). Notowania prezydenta nie zmieniły się znacząco od września. Mniej więcej od pół roku zaufanie do Andrzeja Dudy utrzymuje się też na zbliżonym, oscylującym na granicy dwóch trzecich pozytywnych wskazań poziomie. W ostatnich miesiącach prezydentowi stopniowo przybywało jednak przeciwników – aktualne oceny prezydenta zaliczyć należy do najsłabszych od ponad roku, od sierpnia 2017.

Drugie miejsce na liście najczęściej obdarzanych przez Polaków zaufaniem polityków, z trochę gorszym niż miesiąc temu wynikiem, zajmuje premier Mateusz Morawiecki. Ufa mu 54% respondentów, a ponad jedna czwarta deklaruje nieufność (28%).

Na trzeciej pozycji październikowego rankingu nadal lokuje się Paweł Kukiz, do którego zaufanie ma obecnie 50% ankietowanych. Deklaracje nieufności w przypadku tego polityka są ponad dwukrotnie

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (341) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 4–11 października 2018 roku na liczącej 1016 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

rzadsze – nie ufa mu 21% badanych. Tym samym lider Kukiz'15, ruchu zbudowanego na krytyce partii politycznych i logiki ich działania, nadal pozostaje zdecydowanie najlepiej ocenianym politykiem opozycji parlamentarnej.

Czwarte miejsce, z zaufaniem niespełna połowy ankietowanych zajmuje Zbigniew Ziobro. Zaufanie wobec ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego deklaruje 47% respondentów, ale też relatywnie spora część badanych odnosi się do tego polityka z nieufnością (34%).

Pierwszą piątkę polityków spotykających się najczęściej z zaufaniem respondentów zamyka w tym miesiącu wicepremier ds. społecznych Beata Szydło. Ufa jej 46% ankietowanych, o braku zaufania do byłej premier mówi 37% badanych.

Na kolejnych pozycjach rankingu, z zaufaniem około dwóch piątych dorosłych Polaków, lokują się: prezes PiS Jarosław Kaczyński, Robert Biedroń – ustępujący prezydent Słupska zapowiadający utworzenie własnego stronnictwa politycznego, szef MON Mariusz Błaszczak oraz minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska.

Prezesowi PiS Jarosławowi Kaczyńskiemu ufa 41% badanych, minimalnie większy odsetek odnosi się do niego krytycznie (44% deklaracji nieufności). Takim samym zaufaniem jak prezes PiS cieszy się zapowiadający powrót do ogólnokrajowej polityki Robert Biedroń. W notowaniach tego obecnie lokalnego, ale – jak świadczą deklaracje – bardzo dobrze znanego szerokiej publiczności polityka, dominują pozytywne noty. Ponad dwukrotnie więcej osób ma do Roberta Biedronia zaufanie (41%), niż deklaruje nieufność (18%).

Pozytywnie wypada również bilans ocen cieszących się nieco mniejszym zaufaniem ministrów Mariusza Błaszczaka i Elżbiety Rafalskiej. Zaufanie do szefa MON ma 39% ankietowanych, 27% mu zaś nie ufa. Słabiej rozpoznawana, ale lepiej odbierana przez identyfikujące ją osoby jest szefowa resortu rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska. Zaufanie do niej ma 38% respondentów, w mniejszości są zaś osoby, które jej nie ufają (17%).

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej kształtuje się na niezbyt już wysokim poziomie i nie osiąga jednej trzeciej pozytywnych wskazań.

Mniej niż co trzeci ankietowany ufa wicepremierowi, ministrowi nauki i szkolnictwa wyższego Jarosławowi Gowinowi (31% deklaracji zaufania). U niewiele mniejszej części respondentów polityk ten budzi negatywne emocje – nie ufa mu 28% badanych.

Trochę mniejszy odsetek respondentów deklaruje zaufanie do szefowej resortu edukacji Anny Zalewskiej oraz lidera PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza. Biorąc pod uwagę także negatywne noty – z tej dwójki polityków lepiej oceniany jest lider PSL. W społecznym stosunku do Władysława Kosiniaka-Kamysza zaufanie jest nastawieniem dominującym (28% deklaracji zaufania wobec 18% – nieufności). Mniej korzystnie proporcje te wypadają w przypadku Anny Zalewskiej. Minister edukacji narodowej ufa 29% ankietowanych, ale niewiele mniejszy odsetek badanych ma do niej negatywne nastawienie (25% deklaracji nieufności).

TABELA 1

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	X'18	Różnica od IX'18	X'18	Różnica od IX'18		
	w procentach					
Andrzej Duda	66	-2	24	2	8	0
Mateusz Morawiecki	54	-3	28	3	13	2
Paweł Kukiz	50	-2	21	2	20	5
Zbigniew Ziobro	47	-1	34	2	13	2
Beata Szydło	46	-2	37	2	13	1
Robert Biedroń	41	1	18	-2	20	16
Jarosław Kaczyński	41	0	44	1	12	0
Mariusz Błaszczak	39	-3	27	4	14	17
Elżbieta Rafalska	38	-3	17	1	12	27
Jarosław Gowin	31	-3	28	1	22	12
Anna Zalewska	29	0	25	3	13	28
Władysław Kosiniak-Kamysz	28	-1	18	2	14	36
Barbara Nowacka	26	0	18	1	15	38
Piotr Gliński	25	-4	19	-1	15	36
Katarzyna Lubnauer	24	1	24	0	15	33
Marek Kuchciński	23	-4	24	3	13	36
Grzegorz Schetyna	23	0	47	2	20	5
Stanisław Karczewski	22	-7	17	2	12	44
Jacek Czaputowicz	20	-3	10	2	11	54
Joachim Brudziński	20	-4	19	3	11	44
Jan Krzysztof Ardanowski	19	0	5	1	8	64
Włodzimierz Czarzasty	15	0	18	-3	19	42
Adrian Zandberg	14	0	11	0	11	60

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0

W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Mniej więcej co czwarty respondent deklaruje zaufanie do liderki Inicjatywy Polska Barbary Nowackiej (26% deklaracji zaufania i 18% nieufności) oraz wicepremiera, ministra kultury i dziedzictwa narodowego Piotra Glińskiego (25% deklaracji zaufania i 19% nieufności). Prawie tyle samo pozytywnych ocen ma odbierana bardziej krytycznie liderka Nowoczesnej Katarzyna Lubnauer (po 24% deklaracji zaufania i nieufności).

Na niewiele niższym poziomie kształtuje się zaufanie do marszałków Sejmu i Senatu – Marka Kuchcińskiego (23% deklaracji zaufania i 24% – nieufności) i Stanisława Karczewskiego (22% pozytywnych i 17% negatywnych wskazań), którzy w tym miesiącu spotkali się z mniej przychylną, a w większym stopniu krytyczną oceną badanych. Zaufaniem niespełna jednej czwartej ankietowanych cieszy się także szef PO Grzegorz Schetyna. Ufa mu 23% respondentów, jednak dominującym nastawieniem do lidera najbardziej liczącej się partii opozycyjnej już od dłuższego czasu pozostaje nieufność (47% wskazań).

Na końcowych pozycjach rankingu, z zaufaniem około jednej piątej ankietowanych, lokują się: szef MSWiA Joachim Brudziński – polityk wciąż stosunkowo słabo identyfikowany przez badanych, ale jednocześnie odbierany przez rozpoznające go osoby wyraźnie kontrowersyjnie (20% deklaracji zaufania i 19% deklaracji nieufności), oraz nierozpознаwani przez większość pytanym, ale mający dobre notowania u identyfikujących ich osób, szef polskiej dyplomacji Jacek Czaputowicz i minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski. Ministra spraw zagranicznych Jacka Czaputowicza nie zna 54% ankietowanych, zaufaniem obdarza go 20% respondentów, a dwukrotnie mniej osób mu nie ufa (10%). Jeszcze lepiej bilans ten wypada w przypadku od niedawna pełniącego funkcję ministerialną Jana Krzysztofa Ardanowskiego. Zaufanie do tego polityka deklaruje 19% ankietowanych, nie ufa mu tylko co dwudziesty badany (5%). Dla większości ankietowanych nowy szef resortu rolnictwa pozostaje jednak postacią całkowicie anonimową (64% deklaracji nieznamości).

Mniej deklaracji zaufania zbierają już tylko liderzy dwóch najbardziej liczących się ugrupowań lewicowych – szef SLD Włodzimierz Czarzasty oraz lider Partii Razem Adrian Zandberg. Przewodniczący pozaparlamentarnego SLD, mimo wieloletniego stażu na scenie politycznej, jest dziś politykiem słabo rozpoznawanym, a jednocześnie – jak świadczą oceny identyfikujących go osób – postrzegany niejednoznacznie i budzącym raczej ambiwalentne odczucia. Nazwisko i wizerunek Włodzimierza Czarzastego nic nie mówią ponad dwóm piątym badanych (42%). Zaufaniem obdarza go co siódmy respondent (15%), trochę więcej osób mu nie ufa (18%), a nie mniej liczną grupę stanowią badani mający do niego stosunek obojętny (19%).

Z kolei lider drugiego z najbardziej liczących się ugrupowań lewicowych, Partii Razem, Adrian Zandberg jest przede wszystkim politykiem mało znanym szerokiej publiczności. Nie zna go trzy piąte ankietowanych (60%). W wąskiej grupie identyfikujących go osób tylko nieco częściej spotyka się on z zaufaniem (14%) niż z nieufnością (11%) i z nastawieniem obojętnym (11%).

Pierwsze miejsca na liście polityków budzących największą nieufność Polaków niezmiennie przypadają liderom dwóch najsilniejszych partii, wciąż wyznaczających jedną z głównych osi podziałów politycznych, a więc szefowi PO Grzegorzowi Schetynie (47%) oraz prezesowi PiS Jarosławowi Kaczyńskiemu (44%). Pozostali uwzględnieni w badaniu przedstawiciele sceny politycznej rządziej budzą tak negatywne emocje. Zajmującej trzecie miejsce w tej klasyfikacji wicepremier Beacie Szydło nie ufa 37% respondentów. Nieufność więcej niż co trzeciego z badanych budzi minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (34%). Na kolejnych pozycjach tego negatywnego rankingu lokują się premier Mateusz Morawiecki i Jarosław Gowin (po 28% deklaracji nieufności).

Październik przyniósł sporo zmian w społecznym odbiorze czołowych przedstawicieli naszej sceny politycznej, na ogół są to jednak zmiany na niekorzyść. Jedynym politykiem, który w stosunku do ostatniego pomiaru minimalnie zyskał w ocenie badanych, jest lider SLD Włodzimierz Czarzasty, któremu nieco ubyło przeciwników (spadek nieufności o 3 punkty procentowe). Długa jest natomiast w tym miesiącu lista tych, którzy w większym lub mniejszym stopniu stracili w ocenie respondentów. Pogorszenie wizerunku, choć na ogół niezbyt duże, dotyczy niemal wyłącznie przedstawicieli opcji rządzącej.

Relatywnie największą zmianą w tym miesiącu jest spadek zaufania do marszałka Senatu Stanisława Karczewskiego. Zaufaniem obdarza go obecnie o 7 punktów procentowych mniej ankietowanych niż miesiąc temu. Przy tym nie przybyło znacząco respondentów wyrażających nieufność w stosunku do tego polityka (wzrost nieufności o 2 punkty – różnica w granicach błędu pomiaru). Obok spadku zaufania obserwujemy natomiast wyraźny wzrost odsetka badanych, którzy nie identyfikują Stanisława Karczewskiego (o 6 punktów procentowych). Niekorzystne zmiany w ocenach tego polityka można zatem, przynajmniej po części, interpretować jako spadek popularności, związany np. z mniejszą aktywnością Stanisława Karczewskiego w mediach, nie zaś jako radykalną zmianę nastawienia badanych wobec niego.

Spadek notowań rejestrujemy także w przypadku marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego. Skala niekorzystnych zmian jest tu jednak mniejsza. Zaufanie do Marka Kuchcińskiego zmniejszyło się o 4 punkty procentowe, zaś liczba tych, którzy mu nie ufają, wzrosła o 3 punkty).

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2017				2018								
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
J. K. Ardanowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	19	19
R. Biedroń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	41
M. Błaszczak	39	36	34	43	40	39	40	38	38	38	40	42	39
J. Brudziński	-	-	-	22	24	20	22	20	19	19	21	24	20
J. Czaputowicz	-	-	-	-	20	21	24	24	21	19	-	23	20
W. Czarzasty	13	15	14	15	16	15	17	18	16	16	15	15	15
A. Duda	74	69	74	73	72	69	70	68	69	68	66	68	66
P. Gliński	26	25	28	32	28	25	29	26	26	22	26	29	25
J. Gowin	37	37	34	39	38	30	33	33	32	32	34	34	31
J. Kaczyński	42	40	38	42	42	41	42	39	41	39	41	41	41
S. Karczewski	23	25	23	27	28	24	28	26	26	24	27	29	22
W. Kosiniak-Kamysz	28	31	31	32	31	30	30	31	29	29	26	29	28
M. Kuchciński	24	24	23	28	27	25	27	24	25	23	26	27	23
P. Kukiz	55	51	49	48	49	48	48	50	52	48	53	52	50
K. Lubnauer	20	25	29	27	24	26	25	23	22	24	22	23	24
M. Morawiecki	47	48	47	68	64	60	61	59	57	57	57	57	54
B. Nowacka	-	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	26	26
E. Rafalska	39	39	37	42	43	38	40	40	38	37	38	41	38
G. Schetyna	19	24	21	23	22	21	21	25	20	23	23	23	23
B. Szydło	58	56	56	61	58	52	49	46	48	49	48	48	46
A. Zalewska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	29	29
A. Zandberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	14
Z. Ziobro	46	45	41	48	46	44	49	45	45	43	49	48	47

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2017				2018								
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
J. K. Ardanowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	4	5
R. Biedroń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	18
M. Błaszczak	27	30	31	28	25	27	25	28	26	24	27	23	27
J. Brudziński	-	-	-	18	17	19	17	20	20	18	21	16	19
J. Czaputowicz	-	-	5	7	6	10	8	9	-	-	-	8	10
W. Czarzasty	18	20	21	21	20	20	20	20	18	17	20	21	18
A. Duda	15	20	16	17	17	19	18	18	20	20	21	22	24
P. Gliński	17	20	21	18	17	22	19	22	20	20	20	20	19
J. Gowin	22	23	25	22	24	34	30	28	28	28	25	27	28
J. Kaczyński	44	48	49	43	45	42	41	44	42	44	42	43	44
S. Karczewski	13	15	18	15	15	17	15	18	17	17	17	15	17
W. Kosiniak-Kamysz	14	13	14	14	13	16	14	15	13	13	16	16	18
M. Kuchciński	20	22	22	19	17	21	20	25	21	22	22	21	24
P. Kukiz	20	22	22	23	23	24	21	20	20	21	19	19	21
K. Lubnauer	19	18	18	26	25	25	24	27	26	22	27	24	24
M. Morawiecki	13	15	15	11	13	19	17	20	21	21	24	25	28
B. Nowacka	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	17	18
E. Rafalska	12	13	13	9	10	11	12	22	21	19	17	16	17
G. Schetyna	49	46	48	50	48	51	46	44	47	43	45	45	47
B. Szydło	28	31	30	26	28	32	35	36	35	34	34	35	37
A. Zalewska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	22	25
A. Zandberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11
Z. Ziobro	33	37	39	34	34	35	33	36	34	34	32	32	34

Do polityków, którzy w tym miesiącu stracili na zaufaniu społecznym zalicza się także duża część członków urzędującego gabinetu, w tym premier Mateusz Morawiecki. Zmiany w deklaracjach zaufania i nieufności są jednak na ogół niewielkie. Zaufanie do szefa rządu deklaruje obecnie o 3 punkty procentowe mniej badanych niż miesiąc temu i w takim samym stopniu przybyło ankietowanych wyrażających wobec niego nieufność.

Gorsze niż miesiąc temu notowania ma również szef MSWiA Joachim Brudziński (spadek zaufania o 4 punkty procentowe i wzrost nieufności o 3 punkty). Porównywalny w skali spadek notowań rejestrujemy w przypadku szefa MON Mariusza Błaszczaka (spadek zaufania o 3 punkty i wzrost nieufności o 4 punkty procentowe). Na zaufaniu społecznym stracił nieco także wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński (spadek zaufania o 4 punkty). Nieco słabsze okazały się ponadto oceny: minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej, wicepremiera, ministra nauki i szkolnictwa wyższego Jarosława Gowina, szefa polskiej dyplomacji Jacka Czaputowicza (spadki zaufania po 3 punkty procentowe) oraz szefowej resortu edukacji Anny Zalewskiej (wzrost nieufności o 3 punkty).

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFIANIA–NIEUFNOŚCI

Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Wartość średniej ocen wskazuje, że politykiem w największym stopniu odbieranym pozytywnie niezmiennie pozostaje prezydent Andrzej Duda (średnia wynosi 1,45 punktu). Drugie miejsce pod względem korzystnego bilansu ocen, tak jak miesiąc temu, zajmuje szef resortu rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski – polityk najmniej znany badanym spośród uwzględnionych w sondażu, w wąskiej grupie identyfikujących go osób mający jednak bardzo dobre notowania (1,37). Na trzeciej pozycji lokuje się minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska, która w październiku minimalnie wyprzedziła w tej klasyfikacji premiera Mateusza Morawieckiego. Średnie ocen tych polityków wynoszą odpowiednio 0,89 i 0,88 punktu, różnice są zatem całkowicie symboliczne.

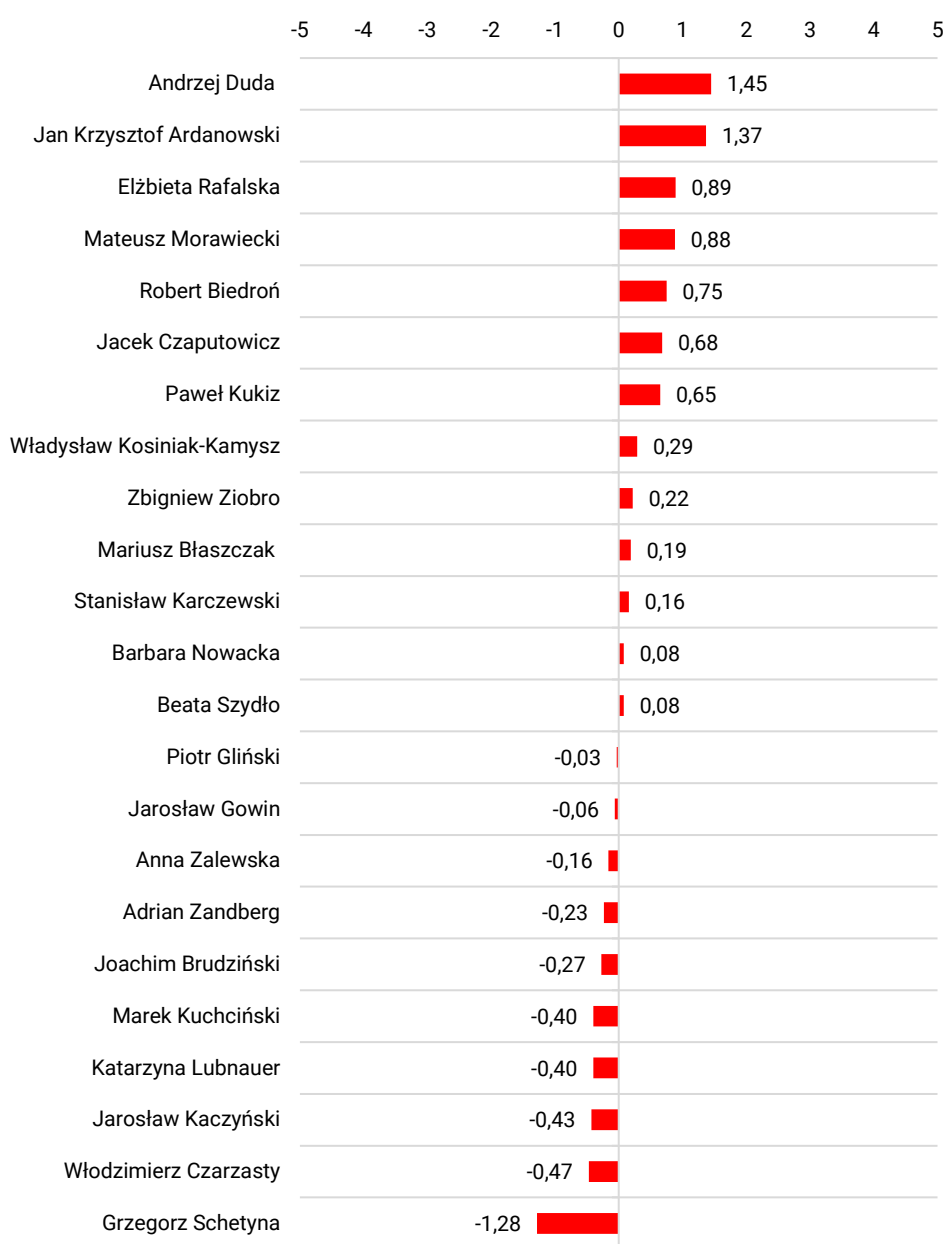
Do grona polityków odbieranych pozytywnie, w ocenach których zaufanie zdecydowanie przeważa nad nieufnością, zaliczają się także: Robert Biedroń (0,75), szef polskiej dyplomacji Jacek Czaputowicz (0,68) oraz Paweł Kukiz (0,65). Dodatnią średnią ocen, świadczącą już jednak o niezbyt dużej przewadze pozytywnych nastawień, mają jeszcze lider PSL Władysław Kosiniak-Kamysz (0,29), minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (0,22), szef MON Mariusz Błaszczak (0,19) oraz marszałek Senatu Stanisław Karczewski (0,16).

Pozytywne i negatywne noty praktycznie równoważą się w społecznych ocenach Barbary Nowackiej, wicepremier Beaty Szydło oraz wicepremierów Piotra Glińskiego i Jarosława Gowina (średnie ocen w granicach 0,08 do -0,06, a więc bliskie wartości środka skali (0)).

Nieufność nieznacznie przeważa nad zaufaniem w stosunku do minister edukacji narodowej, Anny Zalewskiej (-0,16). Ujemną średnią ocen, wskazującą jednak na niezbyt dużą przewagę negatywnych nastawień, mają również lider Partii Razem Adrian Zandberg (-0,23) i szef MSWiA Joachim Brudziński (-0,27).

CBOS

RYS. 1. Zaufanie do polityków w październiku 2018 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

W przypadku pozostałych polityków można już mówić o wyraźnie niekorzystnym wizerunku. Niskie średnie wskazujące na sporą przewagę negatywnych ocen mają: marszałek Sejmu Marek Kuchciński, przewodnicząca Nowoczesnej Katarzyna Lubnauer, prezes PiS Jarosław Kaczyński, szef SLD Włodzimierz Czarzasty (średnie ocen w granicach od -0,40 do -0,47). Spośród uwzględnionych w badaniu polityków zdecydowanie najgorzej odbierany jest jednak przewodniczący PO Grzegorz Schetyna (-1,28).

Ostatnie tygodnie przyniosły głównie spadki notowań polityków – o czym świadczą też dominujące w zestawieniu wrześnieowych i październikowych wyników polityków ujemne różnice średnich ocen. Straty wizerunkowe notują w tym miesiącu przede wszystkim politycy obozu władzy. Mimo niewielkich zmian na poziomie zagregowanych deklaracji zaufania i nieufności, o sporym pogorszeniu się dotychczasowych notowań można mówić w przypadku premiera Morawieckiego (spadek średniej ocen o 0,31 punktu). Wyraźnie pogorszył się ponadto bilans ocen marszałków Sejmu i Senatu – Marka Kuchcińskiego i Stanisława Karczewskiego (różnice średnich ocen wynoszą odpowiednio -0,40 i -0,39). Bardziej krytycznie niż jeszcze miesiąc temu odbierany jest także szef MSWiA Joachim Brudziński (spadek średniej ocen o 0,42 punktu).

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	IX 2018	X 2018	Różnica
Włodzimierz Czarzasty	-0,63	-0,47	0,16
Robert Biedroń	0,62	0,75	0,13
Jan Krzysztof Ardanowski	1,28	1,37	0,09
Katarzyna Lubnauer	-0,49	-0,40	0,09
Grzegorz Schetyna	-1,26	-1,28	-0,02
Adrian Zandberg	-0,21	-0,23	-0,02
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,33	0,29	-0,04
Jarosław Gowin	0,02	-0,06	-0,08
Barbara Nowacka	0,17	0,08	-0,09
Jarosław Kaczyński	-0,33	-0,43	-0,10
Zbigniew Ziobro	0,34	0,22	-0,12
Anna Zalewska	0,00	-0,16	-0,16
Andrzej Duda	1,67	1,45	-0,22
Elżbieta Rafalska	1,12	0,89	-0,23
Beata Szydło	0,31	0,08	-0,23
Mariusz Błaszczak	0,44	0,19	-0,25
Paweł Kukiz	0,92	0,65	-0,27
Piotr Gliński	0,25	-0,03	-0,28
Jacek Czaputowicz	0,97	0,68	-0,29
Mateusz Morawiecki	1,19	0,88	-0,31 *
Stanisław Karczewski	0,55	0,16	-0,39 *
Marek Kuchciński	0,00	-0,40	-0,40 *
Jarosław Brudziński	0,15	-0,27	-0,42 *

* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie 0,05

W październiku, podobnie jak miesiąc wcześniej, największym zaufaniem społecznym cieszą się politycy obozu rządzącego piastujący najwyższe funkcje w państwie – prezydent Andrzej Duda i premier Mateusz Morawiecki. Na trzecim miejscu niezmiennie lokuje się Paweł Kukiz. Zaufanie wobec tych polityków wyraża co najmniej połowa dorosłych Polaków.

Największą nieufność badanych budzą liderzy obu najsilniejszych partii politycznych, szef PO Grzegorz Schetyna, któremu nie ufa niespełna połowa ankietowanych, oraz prezes PiS Jarosław Kaczyński z nieufnością przekraczającą dwie piąte wskazań. Blisko dwie piąte respondentów deklaruje brak zaufania do byłej premier Beaty Szydło, ponad jedna trzecia wyraża nieufność wobec ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobro.

Na mniej więcej dwa tygodnie przed wyborami samorządowymi, w trakcie trwania nasilonej kampanii wyborczej obserwujemy dość powszechne pogorszenie się ocen polityków obozu rządowego czy, szerzej mówiąc, obozu władzy. Średnia ocen świadczy, że zauważalnie, choć w niezbyt dużym stopniu, stracił uczestniczący aktywnie w kampanii wyborczej, jeżdżący po kraju i spotykający się z wyborcami premier Mateusz Morawiecki. Pogorszenie to można tłumaczyć kilkoma niezręcznymi wypowiedziami premiera, w tym jedną, którą w trybie wyborczym musiał prostować, a także pojawiającą się w ostatnim czasie w nowej odsłonie sprawą nielegalnych nagrań jego prywatnych rozmów z restauracji „Sowa i przyjaciele”. Jednak fakt, że w jeszcze większym stopniu pogorszyły się notowania emblematycznych dla rządzącej koalicji polityków – marszałków Sejmu i Senatu, Marka Kuchcińskiego oraz Stanisława Karczewskiego, a także szefa MSWiA Joachima Brudzińskiego świadczy, że może chodzić o szersze zjawisko, zapewne po części związane z tym, że w toku kampanii wyborczych (choć może w przypadku wyborów samorządowych w najmniejszym stopniu) na aktualnie rządzących spada zwykle najwięcej głosów krytyki ze strony różnych konkurentów, co musi znajdować odbicie w opiniach wyborców.

Opracowała

Agnieszka Cybulska